

Закон за изменение и допълнение на Закона за нормативните актове

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 01.07.2015 г. - 21.07.2015 г. Неактивна

Номер на консултация: #1676-K

Област на политика: Архив - Държавна администрация

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерски съвет и неговата администрация

Тип носител: Национално

Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за нормативните актове има за цел да усъвършенства процеса по изготвяне, съгласуване и приемане на нормативните актове чрез въвеждането на института на оценката на въздействието (ОВ) като инструмент за подпомагане процеса на вземане на решения и за подобряване качеството, прозрачността, обосноваването и устойчивостта на политиките.

Оценката на въздействието представлява аналитичен подход за изследване на възможните икономически, социални, екологични и други последици, на разходите, ползите и рисковете от различни варианти на действие за разрешаване на съществуващи проблеми. ОВ гарантира, че процесът на вземане на решения и приемане на законодателство се базира на доказателства и данни.

Този инструмент е познат във всички държави-членки на ЕС, като най-напреднали в тази област са Великобритания, Холандия, Дания и други, а на ниво Европейски съюз е признат като ключов за гарантиране на прозрачността и качеството на политиките на ЕС повече 10 години.

За въвеждането на оценката на въздействието в нормотворческия процес беше създадена концепция, която през месец април 2015 г. беше одобрена от Съвета за административната реформа.

Със законопроекта се предлага и онлайн обществените консултации да се провеждат едновременно на интернет страницата на съответната институция и на

Портала за обществени консултации.

Предлага се и увеличаване на срока за провеждане на онлайн обществените консултации от 14 на 30 дни, като е оставена възможност при необходимост този срок да бъде и по-кратък, но не по-малко от 14 дни.

Въвежда се и изискване за публикуване в интернет на справка за приетите предложения при обществените консултации, както и какви са аргументите за неприетите предложения.

Промените са обобщени в следните направления:

- Въвеждане института на оценката на въздействието
- Планиране на оценките на въздействието
- Обхват на оценки на въздействието
- Обществени консултации
- Преглед за съответствие на законодателството с поетите от България ангажименти за защита правата на човека

Предложените промени в Закона за нормативните актове са в изпълнение на заложените цели в следните стратегически документи:

- Програма на правителството за стабилно развитие на Република България за периода 2014-2018 г.;
- Стратегия за развитие на държавната администрация 2014 – 2020 г.;
- Национална програма за развитие: България 2020;
- Национална програма за реформи на Република България в изпълнение на стратегията „Европа 2020“;
- Втори план за действие на Република България по инициативата “Партньорство за открито управление”;
- Актуализирана стратегия за продължаване на реформата в съдебната система.

Предложения могат да бъдат изпращани и на адрес на ел. поща:
is.ivanov@government.bg.

Добавено на 03 септември 2015 г.: проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за нормативните актове е внесен за разглеждане от Народното събрание.

Линк към страницата с информация за законопроекта.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерски съвет и неговата администрация

Адрес: София, бул. "Княз Александър Дондуков " № 1

Електронна поща: gis@government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Съвет за административната реформа - <https://www.strategy.bg/bg/advisory-boards/203/view>

Документи

Пакет основни документи:

[Закон за изменение и допълнение на Закона за нормативните актове - вер. 1.0 | 01.07.2015](#)

[Мотиви - вер. 1.0 | 01.07.2015](#)

[Консолидирана версия на Закона за нормативните актове - вер. 1.0 | 01.07.2015](#)

[Концепция за практическо въвеждане на оценката на въздействието на законодателството в нормотворческия процес - вер. 1.0 | 01.07.2015](#)

[Предварителна цялостна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 01.07.2015](#)

[Състав на работната група - вер. 1.0 | 01.07.2015](#)

[Становище на Асоциация „Прозрачност без граници“, получено по ел. поща \(14 юли 2015 г.\) - вер. 1.0 | 15.07.2015](#)

[Решение № 664 на Министерския съвет от 01 септември 2015 г. за одобряване проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за нормативните актове - вер. 1.0 | 03.09.2015](#)

[Справка за отразяване на предложенията от проведените обществени консултации - вер. 1.0 | 03.09.2015](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Петър Карастоянов (21.07.2015 20:46)

ОВ е нещо положително, но предлаганият опит за нормативното ѝ регламентиране е твърде несполучлив! 4

Могат да бъдат направени и редица конкретни забележки по отделните разпоредби на предлагания ЗИД на ЗНА, част от които са:

11. Предвиденото (в предлаганата разпоредба на чл. 26, ал. 5) публикуване на справка за всички постъпили предложения , заедно с обосновка за неприетите предложения, е положителна стъпка, която обаче при липсата на ясни допълнителни правила (вкл. санкции за отговорните служители), гарантиращи даването на ясна, конкретна, еднозначна и правно аргументирана в съответствие с действащото законодателство обосновка за неприемането на дадено предложение, би се превърнала в поредната безпредметна формалност, ненужно хабене на време и усилия от страна на заинтересованите граждани и организации и би ги демотивирала да участват в подобни обсъждания, където каквото и както да аргументираш, дори то да е смислено, нормативно издържано и обосновано, се отхвърля с няколко общи фрази от страна на органа/администрацията, несъдържащи каквото и да било конкретна и адекватно аргументирана обосновка за отхвърлянето му.

12. В предлаганите разпоредби на чл. 28, ал. 1 и 3 би било добре да се добави след ОВ и „справка за всички постъпили предложения, заедно с обосновка за неприетите предложения“. В противен случай резултатите от общественото обсъждане (обществените консултации) няма гаранция, че ще достигнат до органа, който ще приема нормативния акт и който може да е на различно мнение от съставителя, който е приел или отхвърлил едни или други предложения.

13. Изключването от обхвата на обществените консултации на проектите на нормативни актове по параграф 8 едва ли може да бъде споделено. Именно от въпросите свързани с бюджета зависи изпълнението на всички останали политики и нормативни актове в държавата. Следва да се има предвид, че също така с постановленията, свързани с изпълнението на държавния бюджет се вършат едни от най-големите безобразия в държавата и се преразпределят огромни средства, в немалко случаи в нарушение на Закона за държавния бюджет за съответната година и на редица други закони и нормативни актове, включително в края на всяка година

(в последния месец и дори в последните работни дни от годината) се преразпределят с ПМС-та десетки и стотици милиони, с които се обезпечава разплащането по очевидно вече изпълнени договори или дейности по договори за обществени поръчки (на политически „правилните“ изпълнители и техните възложители), сключени без предварително осигурен финансов ресурс, т.е. в очевидно нарушение на ЗОП, тъй като е фактически невъзможно за месец или за няколко дена (предвид обстоятелството, че държавния бюджет се изпълнява на годишна база) тепърва да се подпишат договорите по ЗОП, те да бъдат изпълнени, а изпълнението да бъде прието и разплатено.

14. Изключването на ЗИД на Конституцията от обществените консултации също не може да бъде споделено. Именно те (предвид първостепенната важност на основния закон) би следвало да подлежат на най-широк обществен дебат.

15. Липсата на каквито и да било санкции за неизпълнение на предвижданите нормативни задължения превръща предлаганите със законопроекта разпоредби в пожелателни и е показателно за това, че подходът към извършването на ОБ и обществените консултации ще бъде по-скоро чисто формален и така да се каже „за протокола“.

16. Предлаганият законопроект не отговаря на изискванията на чл. 28, ал. 2 от ЗНА, тъй като мотивите не съдържат информация и аргументацията относно финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба, а такива е повече от очевидно, че ще са необходими и то в никак не малък размер.

Автор: Петър Карастоянов (21.07.2015 20:45)

ОБ е нещо положително, но предлаганият опит за нормативното ѝ регламентиране е твърде несполучлив! З

Могат да бъдат направени и редица конкретни забележки по отделните разпоредби на предлагания ЗИД на ЗНА, част от които са:

5. В предлаганата разпоредба на чл. 20, ал. 6 не е ясно изготвените предварителни ОБ на кои проекти на нормативни актове разглежда администрацията на МС – на подзаконовите НА, които се приемат от МС, на проектозаконите с вносител МС, на проектозаконите с вносител/и отделен/и депутат/и? Няма никаква яснота и относно условията и реда за извършване на това разглеждане, нито за последиците в резултат от него. Липсва и делегация за регламентиране на тези въпроси в подзаконов нормативен акт. В тази връзка следва да се има предвид и че съгласно чл. 12 от ЗНА „актът по прилагане на закон може да урежда само материята, за която е предвидено той да бъде издаден“.

6. Не е ясно при какви условия и по какъв ред се провеждат обществените консултации при извършването както на предварителна, така и на последваща оценка на въздействието (които са предвидени в предлагания чл. 18а, ал. 3)? Липсва и делегация за регламентиране на тези въпроси в подзаконов нормативен акт, което напълно обезсмисля разпоредбата на чл. 18а, ал. 3. В тази връзка следва да се има предвид и че съгласно чл. 12 от ЗНА „актът по прилагане на закон може да урежда само материята, за която е предвидено той да бъде издаден“.

7. Не е предвиден срок за публикуването на последващата ОБ, предвидено в предлаганата разпоредба на чл. 22, ал. 3. Липсва и делегация за регламентиране на този срок в подзаконов нормативен акт.

8. Никъде не е регламентирано какво се случва при отрицателна предварителна или последваща ОБ (което може би е показателно за намерението този инструмент да се

прилага чисто формално и за всички опасения, изразени по-горе).

9. Налице е противоречие (или най-малкото недостатъчна прецизност на записите) между предлаганите разпоредби на чл. 26, ал. 4 и чл. 21, ал. 4. Чл. 26, ал. 4 изисква публикуване на извършената ОВ на Портала за обществени консултации едновременно с публикуването на проекта на нормативен акт за обществено обсъждане, но в хипотезата на съставител/вносител МС съгласно чл. 21, ал. 4 това вече следва да е сторено заедно със законодателната и оперативната програма.

10. Защо предлаганият ЗИД не е предвижда да се регламентира в чл. 26 от ЗНА задължение за публикуване и подлагане на обществено обсъждане на Портала за обществени консултации на законопроектите и когато техни съставители/вносители са отделни депутати или групи от депутати (а не само когато съставител/вносител е МС)? Не е ли много по целесъобразно основните принципи, правила и отговорности при провеждането на обществени консултации да са еднакви (независимо от това кой е вносител на даден законопроект) и адекватно законово регламентирани, така че да се гарантира еднакво качество и степен на прозрачност, обосновааност и устойчивост на предлаганите законопроектите, още повече че (за съжаление) твърде често българските депутати са откровени лобисти, изпълнители на „поръчки“ от „силните на деня“ икономически фактори и инструменти за внасяне „тихо мълком“ на законопроектите, които да останат скрити за широката общественост възможно по-дълго преди приемането им от НС? Освен всичко друго излиза, че ще бъде давана по-голяма гласност и възможности за обществено обсъждане на наредбите на ОС, отколкото на законопроектите с вносител отделни депутати или групи от депутати.

Автор: Петър Карастоянов (21.07.2015 20:43)

ОВ е нещо положително, но предлаганият опит за нормативното ѝ регламентиране е твърде несполучлив! 2

Могат да бъдат направени и редица конкретни забележки по отделните разпоредби на предлагания ЗИД на ЗНА, част от които са:

1. Предлаганият законопроект борави с редица недефинирани и в този смисъл неясни понятия. В съответствие с изискването на чл. 9, ал. 1 от ЗНА (разпоредбите на нормативните актове да се формулират „кратко, точно и ясно“) следва да се дадат легални дефиниции на използваните в ЗИД на ЗНА конкретни понятия, което би могло да се направи чрез изрично записване на дефинициите в „Допълнителни разпоредби“ на закона, чрез използване на по-конкретни и ясни записи в съответните разпоредби или (по изключение в съответствие с чл. 39 от Указ № 883 от 24.04.1974 г. за прилагане на ЗНА) чрез препращане към разпоредби на закон/ акт на Европейския съюз или обнародван международен договор, в който са дадени дефиниции на тези понятия (такива понятия са напр.: „съставителите на проекти на нормативни актове“, „социалните, икономическите, екологичните и други ефекти от законодателството“, „малките и средните предприятия“, „неправителствените организации“, „значителни последици“, „методологията“, „Портала за обществени консултации“, „последваща оценка на въздействието“, „организациите в публичния сектор“, „необходимост“, „предвидимост“, „субсидиарност“, „особени случаи“, „форсмажорни обстоятелства“ и др.)

2. Налице е противоречие (или най-малкото неяснота) между предлаганите разпоредби на чл. 19, ал. 3 и чл. 20, ал. 5. Съгласно първата разпоредба Народното събрание определя „условията и реда за планиране и извършване на оценка на въздействието“, а съгласно втората разпоредба „обхватът, методологията за

изготвяне и минималното съдържание на частичната и цялостната оценка на въздействието се определят с акт на председателя на Народното събрание“, т.е. не става еднозначно ясно кой всъщност е компетентният орган (НС или неговият председател), доколкото определянето на „условията и реда за извършване на оценка на въздействието“ би следвало да се припокрива с определянето „обхватът, методологията за изготвяне и минималното съдържание на частичната и цялостната оценка на въздействието“ или поне от формулировките не може да се направи еднозначно разграничение между двете? Наред с това разпоредбата на чл. 20, ал. 5 касае само предварителната оценка, т.е. няма симетрия и еднозначност във формулировките по отношение на предварителната и последващата оценка при делегацията за регламентиране на материята относно условията и реда за планирането и извършването им с други актове, което създава неяснота и объркване. Допълнително не е ясна логиката на този подход, доколкото има такава.

3. Какво налага обхватът, методологията за изготвяне и минималното съдържание на частичната и цялостната оценка на въздействието да се определят поотделно (т.е. потенциално по-различен начин) в зависимост от съставителя/вносителя на законопроекта – предлаганата редакция на чл. 20, ал. 5 от ЗИД на ЗНА? Не е ли много по целесъобразно основните принципи, правила и отговорности при извършването на предварителна ОВ да са еднакви и адекватно законово регламентирани, така че да се гарантира еднакво качество и степен на прозрачност, обосновааност и устойчивост на предлаганите законопроекти, още повече че (за съжаление) твърде често българските депутати са откровени лобисти и изпълнители на „поръчки“ от „силните на деня“ икономически фактори?

4. Какво налага условията и редът за планиране и извършване на последващата ОВ да се определят поотделно (т.е. потенциално по-различен начин) в зависимост от съставителя/вносителя на законопроекта – което следва от предлаганата редакция на чл. 19, ал. 3 от ЗИД на ЗНА? Не е ли много по целесъобразно основните принципи, правила и отговорности при извършването на последваща ОВ да са еднакви и адекватно законово регламентирани, така че да се гарантира еднакво качество и степен на прозрачност, обосновааност и достоверност на изследването на ефектите от прилагането на законите?

Автор: Петър Карастоянов (21.07.2015 20:41)

ОВ е нещо положително, но предлаганият опит за нормативното ѝ регламентиране е твърде несполучлив!

Подкрепям забележките, направени в предходния коментар (на Juvelona). В допълнение, макар идеята за въвеждане на оценка (предварителна и последваща) на въздействието на нормативните актове да е нещо твърде положително, предлаганият опит за нормативното ѝ регламентиране е твърде несполучлив. Твърде общото, непълно, неясно и нееднозначно формулиране на разпоредбите в проекта на ЗИД на ЗНА не кореспондира по никакъв начин със заявените в мотивите цели и очаквани резултати от приемането на законопроекта - подпомагане процеса на вземане на решения и подобряване качеството, прозрачността, обосновааността и устойчивостта на политиките; гарантиране, че процесът на вземане на решения и приемане на законодателство се базира на доказателства и данни; недопускане на лошо законодателство и своевременното идентифициране на потенциални недобри решения, които да бъдат коригирани навреме; намаляване на обема на законодателството, повишаване на неговото качество, насърчаване на

прозрачността на процеса по нормотворчество и повишаване на отговорността на лицата вземащи решенията; плурализъм на мненията и съпричастност към вземането на решения от страна на засегнатите и заинтересованите страни и на обществото като цяло и т.н. Подобен подход не създава и не може да създаде реални гаранции за ефективност, ефикасност и икономичност на този иначе прекрасен по своя замисъл инструмент, който при липсата на адекватна законова регламентация и санкционен инструментариум е повече от сигурно, че (както всичко в нашата безогледно и безконтролно крадена и озлочествявана държавица) ще бъде изопачен и превратно използван от меко казано преимуществено недобросъвестната, некомпетентна и изцяло зависима от „силните на деня“ администрация (независимо дали държавна или общинска) и политическа класа, т.е. ще бъде превърнат в един чисто формален инструмент (по подобие на Финансовите обосновки, които от край време се одобряват с „лека ръка“ от министъра на финансите, а твърде често впоследствие се оказва, че данните в тях са били напълно неверни/нереалистични и нормативният акт на практика не може да се изпълни или се изпълнява само частично), служещ като оправдание за приемане на множество ненужни, неадекватни, зле написани, политически конюнктурни, лобистки и вредни за обществото нормативни актове (които обаче ще се води на хартия, че са получили положителна оценка на въздействието и са много важни и полезни за обществото). Големият въпрос в тази връзка, на който нито предлаганият законопроект и мотиви към него, нито Концепцията за практическо въвеждане на ОВ на законодателството, дават отговор е как тоновете хартия, огромният времеви, административен и/или консултантски ресурс (и в тази връзка очевидно и финансов ресурс, макар мотивите към законопроекта да не съдържат аргументация относно „финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба“ в нарушение на чл. 28, ал. 2, т. 3 от ЗНА), които предполага подобна оценка, биха могли да бъдат изразходвани не за попълването на предварително зададените образци за ОВ с непълни, неаргументирани, необективни, нереални, неверни и/или умишлено изопачени (съгласно неформалната политическа поръчка) доказателства и данни, а за извършване на наистина обективни, достоверни, цялостни и аргументирани ОВ?! При евентуално вземане в предвид на предложенията и становищата от общественото обсъждане (които както всички добре знаем са „глас в пустиня“ и досадна формалност за безконтролната и безнаказана администрация и политическа класа) и евентуално (макар и малко вероятно) преосмисляне и редактиране на предлагания ЗИД на ЗНА, следва да се има предвид и разпоредбата на чл. 3 от ЗНА, съгласно която: ал. 1 "Законът е нормативен акт, който урежда първично или въз основа на Конституцията обществени отношения, които се поддават на трайна уредба, според предмета или субектите в един или няколко института на правото или техни подразделения"/ ал. 2 "за уреждане на другите отношения по тази материя законът може да предвиди да се издаде подзаконов акт", т.е. законът (в случая) следва да уреди всички обществени отношения, които се поддават на трайна уредба във връзка с ОВ, обществените обсъждания и другите форми на участие на юридическите лица и гражданите в процеса по изготвянето на нормативни актове, а не просто да даде само няколко принципни постановки по някои въпроси (колкото да се каже и отчете пред пред широката общественост и ЕС, че вече има законова регламентация по тези въпроси) и да прехвърли всичко (вкл. обществени отношения, които се поддават на трайна уредба) за уреждане с подзаконови и други актове.

Автор: Петър Карастоянов (21.07.2015 20:40)

ОВ е нещо положително, но предлаганият опит за нормативното ѝ регламентиране е твърде несполучлив!

Подкрепя

Автор: Juvelona (14.07.2015 23:34)

Със сигурност е по-добре от нищо, но има какво още да се желае

Основният акцент е поставен върху предварителната оценка, въпреки че тя има основно ПР ефект и не работи с конкретни числа и факти, а с допускания и предположения. Последващата оценка, която следва да бъде основата за всяка промяна на действащо законодателство, е пренебрегната в законопроекта. Именно в последващата оценка се идентифицират проблемите при прилагането на даден нормативен акт и тя съдържа всички необходими факти и данни, на база на които да се вземе решение относно варианта на действие. Докато по отношение на предварителната оценка съществуват ръководства, формуляри и пр. по отношение на последващата не е зададена никаква структура, цели и пр. Не е ясно кой, как и кога извършва последващата оценка, кой контролира за качеството ѝ и пр. Изречението „Последващата оценка на въздействието се извършва в определен нормативния акт срок“ блокира изцяло процеса по извършване на такива оценки, тъй като в никой действащ нормативен акт в България не е записано задължение за извършване на последваща оценка. Подобни клаузи се срещат в страни като Белгия, Великобритания и др., но не и в България, което обезсмисля въобще регламентирането ѝ.

От една страна, обхватът е прекалено широк, като се казва, че ще се правят оценки на всеки закон, кодекс и подзаконов нормативен акт, а от друга са изключени всички актове на местната власт, както и на отделните министри, което е сериозен пропуск. Както централната администрация следва да развива своя капацитет в тази област, така и местната, така че не трябва да има изключения от обхвата. В същото време никоя държава няма капацитет и не прави цялостни оценки на всичко (дори Великобритания прави оценка на едва 10-тина процента от законодателните актове), но трябва ясно да се заложи насоката на политиката.

В оценката следва да се добавят и финансовите аспекти и да се интегрира с финансовата обосновка – не е необходимо да има 2 отделни документа, които да изследват различни аспекти.

България е страна по множество международни конвенции и спогодби, но е посочена изрично само Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, което изглежда напълно необосновано. Защо не се търси и съответствие, например, с Договора за неразпространение на ядрени оръжия?

По отношение на обществените консултации трябва да се положат повече усилия за подобряване на качеството им - в момента те са изцяло пасивни и не предизвикват никакъв интерес, което ги прави изцяло фиктивни. От една страна трябва да се потърсят начини за активно въвличане на гражданското общество в процеса, а от друга за подобряване на самото качество на консултациите, чрез въвеждане на структурирани консултационни документи.

И не на последно място как може точно законопроекът, който урежда удължаването на срока за обществени консултации на 30 дни, да бъде публикуван за

по-кратък срок (20 дни)?! Недопустимо...

Автор: iglika miteva (13.07.2015 21:58)

Направете оценка на въздействието

<http://komentator.bg/zakoni-shte-se-priemat-samo-sled-otsenka-na-vazdejstvie-i-obshtestveno-obsazhdane/#comment-4203>

Костадин Светлов казва:

09.07.2015 в 10:38

Във връзка с формализма на оценките на въздействието, с което чиновниците винаги са способни да убият всяка добра идея предлагам да се направи оценка на въздействието на задължението за публикуване на Портала за консултиране на общинските проекти. Принципно подкрепям идеята, но бих искала да видя оценки и разчети. Например: 265 общински съвети ежегодно приемат 2000 изменения. Публикуването на 2000 проекта на Портала на министерството колко струва:

1. обсъжда се темата – 10 минути
2. служител от общината публикува проектите – средно половин час
3. служител на портала следи, отговаря на въпроси, решава възникнали проблеми – 10 минути

2000 проекта по един час средно по 10 лева на час прави 20 000 лева.

После същото за да се качи справка за постъпилите предложения и т.н.

След това какво става ако общината няма сайт? Знайно е от докладите на МС, че десетина общини нямат сайт?

Така че предлагам това да се допълни в оценката на въздействието и се уреди въпроса ако няма сайт.

Автор: iglika miteva (13.07.2015 21:57)

Как да преодолеем формализма на оценките?

<http://komentator.bg/zakoni-shte-se-priemat-samo-sled-otsenka-na-vazdejstvie-i-obshtestveno-obsazhdane/#comment-4203>

Костадин Светлов казва:

09.07.2015 в 10:29

Вероятно за администрацията най-важно е да напише някакви текстове и да отчете, че сме „усъвършенствали процеса по изготвяне, съгласуване и приемане на нормативните актове чрез въвеждането на института на оценката на въздействието (ОВ) като инструмент за подпомагане процеса на вземане на решения и

за подобряване качеството“ и т.н.

По-важното обаче е как да се предпазим от формализма при изготвянето на оценките. Защото след като въведем изискването администрацията ще започне да прави такива, но формални.

Имам въпрос по чл.20, ал.б:

(б) Администрацията на Министерския съвет разглежда изготвените предварителни оценки на въздействието на проекти на нормативни актове.

Какво от това, че ги разглежда? Това е напълно излишен текст. Смисъла на разглеждането какъв е – има ли право да върне оценка за доработване и прецизиране или не?

Автор: iglika miteva (13.07.2015 21:56)

Необходимо е регламентиране на повече методи за ОК
коментатор бг 3 част казва:

13.07.2015 в 21:41

Съществени възможности за подобряване на текста има по отношение на методите за провеждане на консултациите. Центърът за оценка на законодателството ги е описал прекрасно: пасивни (публикуване в интернет и проучване на общественото мнение) и активни (преки интервюта, фокус групи, публични дебати, отворени дни и т.н.). Видно е че публикуването в интернет е възможно най-статичния метод, а в проекта се залага на него.

Автор: iglika miteva (13.07.2015 21:55)

Необходимо е нормативно уреждане на ролята на медиите в процеса на ОК
коментатор бг 2 част казва:

13.07.2015 в 21:37

В предходния коментар засегнах справка за средствата за масово осведомяване. Нищо не се разбира от тях. „Днес – МС при е –. Решението / постановлението се приема на основание чл.... във връзка с ... Проектът е в пряко съответствие със стратегията за устойчивото развитие и генномодифицираните организми и т.н. Затова бихме искали да се намери решение и на проблема за качеството, разбираемостта и обема на информацията, представяна на медиите. Досега не сме чули да има обучение например как се пише съобщение до СМИ.

На следващо място авторите си представят процеса на консултации статично: публикува се проект, всички четат и пишат и администрацията ги обобщава като експертите преценяват кое да отразят, тоест кое съвпада с техните представи, и кое не. Ако на портала няма нито един коментар, но има десетки и стотици публикации какво ще напишете в справка? Че няма коментари ли? Тук, ако нашата администрация действително иска да направи крачка напред към промяната, тя трябва да се научи да действа проактивно. Съществуват софтуерни продукти, които позволяват за съвсем кратко време да се прави пълен модеин мониторинг по дадена тема или ключова дума. Защо администрациите и специално хората, които ще правят оценката и разработват проектите не се снабдяват с този софтуер и не включват мненията в таблицата?

Автор: iglika miteva (13.07.2015 21:54)

Коментари и препоръки от сайта Коментатор бг
Komentator.bg е сайт на неправителствената организация „Журналисти за прозрачно управление“. В него влизат журналисти от различни печатни и електронни медии, и политолози.

Целите на сдружението са насочени към осъществяване на граждански контрол върху дейността на местната и съдебната власт; начина на провеждане на предизборни кампании и местни избори; начина на изразходването на бюджетните средства от държавните и общински структури и осъществяване на контрол върху политиките на централната, местната и съдебната власт.

Един от приоритетите, по които работи Сдружение „Журналисти за прозрачно управление“ чрез своята електронна медия Komentator.bg е насърчаването на

процеса на обществени консултации.

Няколко коментара по законопроекта от нас като представители на медиите:

1. Подкрепяме идеята за въвеждане на оценката на въздействието и предложените текстове.

2. В работната група (похвално е че на портала е публикуван съставът ѝ) включва само представители на администрацията и няколко представители на уважавани от нас неправителствени организации. Според нас това е фундаментално погрешно. Разпоредбите на проекта залагат върху публикуването на проектите в интернет като основен метод за обществени консултации. Поради липсата на представители на медиите в работната група авторите на законопроекта не са си постарали да си представят какво става после. Публикуваме проекта в едн – втори сайт и какво очакваме? По някакъв магически начин някакви граждани и някакъв бизнес, т.н. заинтересовани страни, разбират и моментално се втурват да изразяват мнение по въпросите, които ги вълнуват. Какъв е този магически начин? Някой колега, разполагащ с две страници място и 20 минути трябва да напише текст. Прочита вашият законопроект и какво изважда от него? Например:

„Закон забранява на депутатите да внасят законопроекти“ с подзаглавие: Цачева ще може да спира неудобни законопроекта, оправдавайки се с липсата на добра оценка на въздействието“.

Какво ще стане с този толкова хубав законопроект? Същото като с промените в Наказателния кодекс, промените в Конституцията и т.н.

Връщам се към ролята на медиите в процеса на консултации. Считаме че процедурата не трябва да се изчерпва с публикуването на текста, а с ясно разписана процедура на взаимодействие между съставителите и медиите. Колко е неработещо това взаимодействие можем да видим от сега съществуващата практика. Сега даден министър готви проект, комплектова го с набор документи, сред които и справка до медиите и го праща до министрите. Отделно от това публикува в интернет проекта на закон и доклада, но без съобщението до медиите. Представяте ли си?

Съобщението до медиите се праща само до министрите, като че ли ги интересува, а не се праща до медиите или им се дава в деня на заседанието на правителството.

Автор: Център за оценка на въздействието на законодателството (03.07.2015 16:25)

СТАНОВИЩЕ НА ЦЕНТЪРА ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО
относно предлаганите изменения

Уважаеми дами и господа,

Считаме, че ако бъде приет в предлагания вид Закона за изменение и допълнение на Закона за нормативните актове, това ще представлява нова ера в българския нормотворчески процес и фундамента на регулаторната реформа, която е ключов и основополагащ елемент от съдебната реформа. Чрез обхватното и пълноценно въвеждане на механизма на оценката на въздействието на законодателството след 8 години членство в ЕС Република България най-накрая ще се присъедини към европейския начин на мислене при вземането на решения и ще забрави 40-годишния стереотип на законодателстване, който има своя дълбока дияря в сега действащия Закон за нормативните актове.

Днешните българско законодателство и законодетелен процес се нуждаят от:

1. възприемането на подхода на вземане на решения, базирано на доказателствата;
2. прозрачност на събирането на тези доказателства;

3. гаранции, че при вземането на решенията са чути мненията на засегнатите, заинтересованите страни обществеността;
4. експертност при анализа на тези доказателства чрез научно обосновани методи;
5. планираност и предвидимост на регулирането като съвкупност от политики, с които трайно се решават проблеми в обществен интерес;
6. гаранции, че решенията по регулиране не обслужват не тесни, личностни, партийни, корпоративни и други подобни, а обществените интереси;
7. дългосрочност на избраните чрез законодателството разрешения и яснота относно очакваните въздействия, ползи, разходи и рискове от тях;
8. система, гарантираща качеството на нормативните актове;
9. стандарти за качество на регулирането;
10. система за търсене на отговорност на лицата вземащи решенията;
11. превенция срещу неправилни, необосновани, прибързани и некомпетентни властнически решения, включително такива по регулиране;
12. механизъм, позволяващ интердисциплинарност на мисленето при вземането на решения чрез многопрофилност на прилаганите методи на изследване на доказателствата преди вземането на решения;
13. инструменти за усъвършенстване и опростяване на действащото законодателство, включително насочени към намаляване на неговия огромен обем;
14. средства за повишаване на прозрачността, откритостта и легитимността на вземаните решения;
15. обратна връзка на законодателството с неговите потребители – гражданите и обществото.

В България все още активната законодателна дейност е повод за гордост и обещанията за такава дейност са част от платформи и програми на всички политици, независимо от техния цвят. Впечатляващо безсмислена е и бързината, с която се внасят, приемат и променят закони, без да има яснота за ефектите, които ще бъдат постигнати чрез тях.

Ако разгледаме приемането и налагането на общовалидни правила за поведение каквито например са законовите правни норми, като форма на легитимна намеса на държавата в личната сфера на хората, неправителствените организации или компаниите лесно ще стигнем до извода, че колкото по-малко правила се приемат, толкова по-голяма е свободата за действие на тези субекти и обратно.

Цялата съвременна философия за допустимостта на държавната намеса в частните отношения на гражданите, гражданските организации и бизнеса чрез налагането на правила за поведение се основава на разбирането, че нови правни норми, ново законодателство, ново регулиране следва да бъдат приемани само, ако няма друг по-ефективен, незаконодателен или неюридически начин за разрешаването на дадени проблеми. В България това все още не се споделя.

Оценката на въздействието на законодателството, чието задължително въвеждане се предлага с разглеждания проект е уникална с именно с това, че благодарение на своята многостранност би могла да отговори на всички тези нужди и предизвикателства.

Ние не само подкрепяме законопроекта, а мечтаем той някой ден да стане част от действащото ни законодателство и ще дадем всичко от себе си това да се случи възможно по-скоро.

Да си пожелаем успех и да не забравяме, "Колкото по-малко, толкова повече!"

www.ria.bg; www.regulatoryreform.bg

Тони Димов
Председател
Център за ОВЗ

Автор: Български център за нестопанско право БЦНП (03.07.2015 11:38)

Становище на Български център за нестопанско право относно ЗИД на ЗНА
До

Г-Н АНТОН ГЕРУНОВ

Началник на политическия кабинет на Заместник Министър-Председателя по
коалиционна политика и държавна администрация

С Т А Н О В И Щ Е

на Българския център за нестопанско право
относно Проект на закон за изменение и допълнение на Закон за нормативните
актове (ЗНА)

Уважаеми г-н Герунов,

Инициативата за промени в ЗНА с цел регламентиране на оценката на въздействие и на гражданското участие, като елементи от законотворческия процес, заслужава похвала. Участието на представители на гражданското общество и неправителствените организации (НПО) в обсъждане на законодателни инициативи, укрепва доверието в институциите, подобрява качеството на законодателството, както и допринася за ефективното приложение на законите в практиката.

I. Принципна подкрепа за регламентирането на гражданското участие

Българският център за нестопанско право (БЦНП) изразява своята принципна подкрепа за ясното законодателно регламентиране на нови механизми на гражданско участие като задължителното обществено обсъждане и оценката на въздействие на регулациите. Според нас особено внимание следва да се отдели на ефективния диалог със структурите на гражданското общество и най-вече на обществените обсъждания на законопроекти с участието на НПО. БЦНП подкрепя въвеждането на по-подробна законодателна регулация на консултативния процес.

II. Подкрепа за създаването на механизъм за предварително обществено обсъждане на проектите на нормативни актове.

Според БЦНП, в проекта за изменение и допълнение на Закона за нормативните актове, освен предвидения в чл. 26 срок за публикуване на проекти на нормативни актове следва изрично да се формулират няколко важни положения, които ще гарантират фактическото включване на гражданите (а не само на експертите) в процеса на изработване на нормативни актове. Ние считаме, че тези ключови положения трябва да залегнат в текста на закона, а не да се оставят в бъдещи подзаконовни актове, които лесно могат да бъдат променяни. Нашите конкретни предложения включват:

1. Добавяне в чл. 18а на законопроекта на нова алинея 2, която ясно да дефинира какво са обществените консултации. Сегашните алинеи 2 и 3 стават алинеи 3 и 4 съответно. Предложената от нас дефиниция е заимствана от приетите от Съвета за административна реформа Стандарти за обществени консултации, публикувани на www.strategy.bg. Текстът, който предлагаме е следният:

(2) Обществената консултация е процес на търсене, получаване, анализ и обратна връзка на становища, мнения и препоръки от заинтересованите лица в процеса на изработване на проекти на нормативни актове.

2. Проектите на нормативни актове да се съпровождат от информация за използваните методи и основните получени предложения в процеса на обществено обсъждане. По този начин институциите, които разглеждат и приемат съответните актове ще бъдат запознати с различните гледни точки. Ние предлагаме в текста на чл. 28, ал. 2 да се добави нова точка 7 със следния текст:

6. обобщение на използваните методи и основните получени предложения в процеса на обществени консултации.

3. Също така, не виждаме причина предложените в параграф 8 на публикувания законопроект актове да не подлежат на обществено обсъждане по реда на чл. 26. Считаме, че гражданите трябва да могат да изразяват своите мнения по тези най-ключови теми, които директно ги засягат. Именно от въпросите свързани с бюджета зависи изпълнението на всички останали политики в държавата. Предлагаме в текста на параграф 8 вместо „Глави втора и трета“, текстът да се промени на „Глава втора“.

4. Не разбираме и причините, поради които от обхвата на предварителната оценка на въздействието и обществените консултации са изключени и предложенията за промени в Конституцията (пар. 9, т.1 от предложенията за промени в ЗНА). Тези промени имат най-широко въздействие и дори и да приемем, че те не би следвало да подлежат на предварителна оценка на въздействието, със сигурност би следвало да подлежат на широк обществен дебат. Именно поради това предлагаме от параграф 9 да бъде премахната точка 1 и останалите точки да бъдат преномерирани. Ако се счете, че все пак предложенията за промени в Конституцията следва да бъдат изключени от обхвата на Глава 2 на законопроекта, то тогава този текст (т.1 от параграф 9) може да бъде добавен към изключенията в параграф 8, при условие че бъде възприето нашето предложение по-горе.

Надявам се, че ще приемете нашите аргументи и ще нанесете съответните корекции в текстовете на проекта за изменение на ЗНА.

С уважение,

Любен Панов
Директор
Български център за нестопанско право

История

Начало на обществената консултация - 01.07.2015

Приключване на консултацията - 21.07.2015

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
